

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus II. Argumentum. Juspatronatus titulo venditionis universitatis, cui sit annexum, an transeat in Emptorem, & ex quibus probetur annexio Jurispatronatus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

nexum Juspatronatus, transferatur in Titium Conductorem idem Juspatronatus ?

1 Certum est, quod ex contractu locationis ad longum tempus Universitatis, cui est annexum Juspatronatus, illud transferatur in Conductorem, itaut vacante Beneficio durante tempore locationis, presentatio spectet ad Titium Conductorem, & non ad Patronum; Ratio est quia ex contractu locationis ad longum tempus Universitatis transfertur dominium utile, & possessio Universitatis locatae, ut in *cap. nulli de reb. Eccles.*, & in *Clem. 1. eodem tit., Pacion. de locat. cap. 27. num. 30.* Ergo transfertur etiam dominium utile, & possessio Jurispatronatus annexi dictae Universitati locatae, dum translato principali trasferatur etiam accessorium iuxta *Rotam decis. 31. num. 3. coram Merlin.*, & ita tenent *Innocent., Abbas, Butr., Berous, Fagnan., Barbof., hic Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. qu. 8. art. 2., Rocc. de Curt. eodem tract. verb. is, vel ipse quest. 26., Vivian. lib. 6. cap. 5. num. 26., Castrophal. oper. moral. tom. 2. tractat. 13. de Benefic. disput. 2. par. 3. num. 21.*

Quaestio esse potest in contractu locationis Universitatis, cui sit annexum Juspatronatus, ad modicum tempus, an ex isto contractu locationis ad modicum tempus trasferatur Juspatronatus in Conductorem ?

2 Et videtur respondendum affirmative, quia per locationem ad modicum tempus transfertur in Conductorem commoditas rei locatae, itaut illi liceat uti, frui re conducta, & facit fructus suos juxta *Text. in l. ex conducto 16. in princip. ff. locati*, ergo transibit jus presentandi, quae est commoditas, & fructus Jurispatronatus juxta *Rot. in Salernitana Alimentorum 12. Januarii 1712. §. Ulterius coram Eminentiissimo Scotto superius impress. par. 1. Can. III. Caf. III. num. 15.*, & in hanc sententiam videtur inclinare *Barbof. hic n. 4.*

3 Contraria tamen sententia est verior, & receptior, nam *Canon. XIV.* hinc loquitur solum de locatione ad longum tempus, dum loquitur de milite Conductore Villae existente in possessione illius, per locationem autem ad modicum tempus non transfertur dominium, nec possessio, sed simplex detentatio rei locatae *l. si ut certo*

§. Si duobus ff. com. Pacion. de locat. cap. 27. num. 3. Igitur praefatus Canon non loquitur de locatione ad modicum tempus, sed solum de locatione ad longum tempus. Insuper Canon iste loquitur de contractu ad firmam, nomine autem contractus ad firmam intelligitur contractus emphytheuticus, qui est contractus ad longum tempus, *Bart. in l. 1. C. de jure emphyt. in secunda column.*, ac proinde loquitur de contractu locationis ad longum tempus, & dicit per istum, & non per locationem ad modicum tempus transferri Juspatronatus.

Praterea si per locationem ad modicum tempus transferretur Juspatronatus, sequeretur, quod non existens in possessione presentandi possit presentare, & ejus presentatio praeretur vero Patrono, nam per locationem ad modicum tempus non acquiritur possessio rei locatae, ut supra diximus, quod est contra *Text. in cap. consultationibus* de quo infra *Can. XXVI.* ergo per locationem ad modicum tempus non transfertur Juspatronatus, maxime si Patronus in Instrumento locationis Universitatis bonorum ad breve tempus expressè, & specialiter sibi reservaverit jus presentandi ad Beneficium, & ita tenent *Anan. Bero. num. 42. Fagnan. num. 11., & seqq. hic, Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. quest. 8. art. 2. Rocc. de Curt. eodem tract. verb. is, vel ipse q. 26. Castren. conf. 361. num. 2. tom. 1. Mantio. de tacit. par. 1. lib. 5. tit. 3. num. 20. Pacion. de locat. cap. 23. num. 94., & cap. 11. n. 40. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 6. num. 8., Rota in Beneventana Beneficii 25. Junii 1703. §. Omissio coram R.P.D. Lancetta.*

4 Non obstat, quod in contrarium adducebatur, quia Conductor ad modicum tempus non facit fructus suos, qui brevi tempore non renascuntur *l. divorzio §. Si fundum Rocc. ubi supra num. 58.*, presentatio vero est fructus, qui brevi tempore non renascitur, quia non renascitur omni anno, sed solum in casu vacationis Beneficii; Unde Conductor ad modicum tempus non potest facere suum fructum presentationis.

ARGUMENTUM.

Juspatronatus titulo venditionis Universitatis, cui sit annexum, an transeat in Empto-

ptorem, & ex quibus probetur annexio Jurispatronatus?

S U M M A R I U M.

- 1 *Dictio Et aequè principaliter disponit.*
- 2 *Titulo venditionis Feudi, cui sit annexum jus decimandi, non transfertur hoc jus in Emptorem laicum. Et quare? Vide num. 7.*
- 3 *Si in Venditione Universitatis fiat expressio Jurispatronatus, an hoc transeat in Emptorem? Vide ibi, & num. 4.*
- 4 *Dictio Et stare potest etiam declarativè.*
- 5 *Juspatronatus titulo venditionis Universitatis, cui sit annexum transit etiam sine consensu Ordinarii in Emptorem.*
- 6 *Dummodo sit hereditarium, & ex titulo oneroso, secus si sit gentilitium, aut ex mero Privilegio.*
- 8 *Patronus si vendat omnia bona, & jura, quæ habet in tali loco, an titulo hujus venditionis transeat Juspatronatus in Emptorem.*
- 9 *Et quid si vendat simpliciter omnia bona, & jura sua?*
- 10 *Vendito Palatio, an hoc transeat in Emptorem.*
- 11 *Annexio Jurispatronatus alicui Universitati probari debet concludenter ab eam allegante.*
- 12 *Ex quibus probetur hujusmodi annexio Jurispatronatus, & ex quibus excludatur, & non probetur. Vide ibi, & n. 13. usque ad 18.*
- 19 *Juspatronatus annexum Castro spectat ad Dominum Castri.*

C A S V S II.

Vendidit quidam Princeps proprium Castellum, seu Feudum cum omnibus suis juribus, pertinentiis, & jurepatronatus Beneficii A. ei annexo pretio in gentis pecuniarum summa. Quæro an ex hujusmodi contractu venditionis transeat in Emptorem dicti Castri Juspatronatus ei annexum?

Videtur respondendum *negativè*; Quoniam in hujusmodi venditione fuit dispositum de Jurepatronatus aequè principaliter, ac de Castro, cum de eo fuerit facta expressa mentio per dictionem *et*, quæ aequè principaliter disponit, juxta *Dec. cons. 89. n. 2.*, & *cons. 417. n. 1.*, & *cons. 433. n. 6.*, *Natt. cons. 573. n. 14. volum. 1.*, &

alios apud Barbof. de diction. diction. 110. nu. 9., Unde contractus hic venditionis utpote simoniacus est nullus, & incapax, ut vigore illius transferatur in emptorem Juspatronatus, juxta auctoritates superius relatas *Can. XII.*, & *XIII. Cas. VIII. num. 5.*

Immo etiam si in hoc contractu non fuisset facta expressa mentio Jurispatronatus, sed simpliciter fuisset venditum feudum cum omnibus suis Juribus, & pertinentiis, adhuc videtur non potuisse transferri in emptorem Juspatronatus, ut patet pluribus paritatibus. Etenim si quis vendat Laico feudum, cui sit annexum Jus decimandi, hoc Jus non transfertur in Emptorem. *Anan. in d. Can. XIV. num. 7. Rot. dec. 399. num. 1. par. 2. recent.* Si quis vendat omnia Jura, aut omnia Bona sua, quæ habet in Villa, aut in Castro, aut simpliciter vendat omnia Bona, & Jura, aut vendat Palatium, in qua adfit Cappella Jurispatronatus, titulo hujus venditionis non transfertur Juspatronatus. *Abb. in hoc Canon. XIV. num. 12. ibique Innocent. Anan. n. 10. Bero. nu. 57.*, & *seqq. Fagnan. n. 19.*, & *seqq. Rocch. de Curt. de jurepat. verb. Is, vel ipse quest. 23. n. 42. Lambertin. eodem tract. lib. 1. par. 2. qu. 5. art. 14. n. 5.*, & *seqq.*, & *art. 17.*, & *18.* Ergo etiam si quis vendat feudum, seu Castellum, cui sit annexum Juspatronatus, etiam si non fiat expressa hujus mentio, non transeat in emptorem idem Juspatronatus. Ratio est, quia in translatione Universitatis veniunt solum ea, quæ sunt ejusdem nature, conditionis, & rationis; Cum autem Juspatronatus sit diversæ nature, & conditionis cum feudo, aut Castro, aut juribus, & actionibus, sequitur; quod in horum venditione non transferatur Juspatronatus in emptorem. *Anan. ubi supra Rot. dec. 1153. n. 4. par. 3. lib. 3. divers.*

- 3 At ut veritatem in hoc casu assequamur, procedendum est cum distinctione; Aut expressio Jurispatronatus in supradicto contractu venditionis fuit facta *coniunctivè*, adeout dictiones *et*, & *cum* stent *conjunctivè*, & aequè principaliter disponant, & tunc verè procedit, quod superius pro ratione dubitandi in contrarium afferebatur, nimirum, quod hujusmodi contractus sit simoniacus, & vigore illius non

non possit tranſire Juspatronatus in emptorem, ut docet *Butr. num. 9. Bero. nu. 5. Fagnan. n. 61.*, & *seqq. in hoc Can. XIV.*, *Felin. in cap. Quanto de judic. Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. q. 5. art. 20. n. 2.*, & *seqq. Rocch. de Curt. eodem tract. verb. eis, vel ipse q. 25. n. 46. Gratian. discept. forens. 675. n. 29. Rot. dec. 710. n. 1.*, & 6. coram Pampbil.

4 Aut expressio Jurispatronatus fuit facta declarativè, ita ut supradictæ dictiones stent declarativè, ut sic stare posse, præsertim quando sunt positæ inter genus, & speciem, docent *Barbos. de diction. diction. 110. num. 27.*, & aliæ authoritates ab eo ibi relatæ *Rot. decif. 366. n. 7. par. 1. divers. 38. n. 12. par. 6. recent. nullatenus exigendo plus pretii ratione Jurispatronatus; Et tunc ex tali contractu transit in emptorem Juspatronatus, juxta Gemin. in cap. Si Laicus de jurepatr. in 6. n. 5. in fin. Lotter. de re Benefic. lib. 2. qu. 9. n. 64. Rot. dec. 399. nu. 4. & seq. par. 2. rec., & dec. 234. n. 7.*, & *seqq. cor. Ottobon.*, & *dec. 300. n. 6. coram Celso, & in Lunen. Sarzanen. Beneficiorum coram bo. me. Rondinino apud Bertachin. vot. decisiv. 47. n. 7. & seqq.*

5 Ratio est, quia sunt quædam, quæ licet per se alienari non possint, tamen transferuntur per Universitatem, & translata Universitate tum quoad dominium, tum quoad possessionem, transferuntur etiam omnia annexa, quæ sunt possedibilia per translatarium, ut docet *Text. in l. quædam ff. de acquir. rer. domin. ibi -- quædam, quæ non possunt sola alienari, per Universitatem transeunt --* Hinc Juspatronatus, licet de per se vendi, & emi non possit, nec transferri titulo venditionis principaliter initæ super ipsomet Juspatronatus in emptorem, juxta supradictos *Canones XII. & XIII.* transit tamen etiam sinè consensu Ordinarii titulo venditionis Universitatis, cui sit annexum, in emptorem, & per istum est possedibile: Et ita tuentur *Abb. num. 13. Anan. num. 14. Bero. num. 5. Butr. Fagnan. Barbos. num. 5. Gonzal. in hoc Canon. XIV. Castren. cens. 261. tom. 1. num. 2. Gemin. conf. 47. num. 2. Rocch. de Curt. de jurepat. in verb. Is, vel ipse quæst. 22. & 23. num. 40. & 41. Bald. conf. 32. num. 3. volum. 1. Lambertin. eod. tract. lib. 1. par. 2. quæst. 5. art. 11. num. 3.*, & *art. 20. num. 1.*

Monach. in cap. unic. de jurepat. in 6. nu. 6. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 24. num. 125. Olea de cess. iur. tit. 3. quæst. 8. num. 26. Lotter. de re benefic. lib. 2. par. 9. num. 47. Vivian. de jurepat. lib. 4. cap. 1. nu. 3. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 9. num. 10. Barbos. de potestat. Episcop. par. 3. alleg. 71. num. 33. & seqq. Covarr. var. resolut. lib. 1. cap. 13. num. 3. Rot. decif. 399. num. 3. par. 2. recent. decif. 363. num. 8. coram Pampbilio, & in Mediolanen. Præposituræ 3. Martii 1704. coram R. P. D. Ansaldo superius impress. Par. Prima Can. Quinto Caf. Tertio num. 36.

6 Quod tamen intelligendum venit de Juspatronatus ex titulo oneroso, & hæreditario, non verò de Juspatronatus ex mero privilegio, aut gentilitio; quia Juspatronatus ex mero privilegio personali, aut gentilitio, quod transfertur jure sanguinis, non transit cum universitate bonorum titulo non gratuito in extraneos existentibus eis de sanguine, *Gemin. conf. 32. num. 3. Bald. conf. 373. nu. 4. in fin. lib. 1. Rota decif. 154. num. 18. post Vivian. de jurepat., & decif. 267. num. 6. par. 6. recent., & in Fossanen. jurispatronatus 14. Decembris 1703. §. Postea coram clar. mem. Card. Caprara, & in Tridentina jurispatronatus 26. Martii 1703. §. Respectu coram Eminentiss. Scotto.*

7 Respondendo nunc ad paritates in contrarium deductas. Magna est disparitas inter jus decimandi, & juspatronatus, jus namque decimandi non est possedibile per Laicum, juxta *Text. in cap. prohibemus de decim. Rota in Barbinonen. Decimarum 27. Junii 1704. §. De injustitia coram Muto, secus Juspatronatus, quod competere potest non solum Ecclesiasticis, sed etiam Laicis, & fœminis. Ad hoc autem, ut translata Universitate, transferantur omnia eidem annexa, requiritur, quod hæc sint possedibilia per Translatarium, ut docet *Anan. in hoc Can. XIV. num. 7.* Unde non mirum si titulo venditionis Universitatis, cui sit annexum jus decimandi, hoc non transferatur in Laicum emptorem, transferatur verò eodem titulo Juspatronatus.*

8 Examinando verò alias paritates deductas ex contractibus venditionis diversimodè ut supra conceptis, quod attinet ad primum contractum, quo Patronus vendat

vendat omnia bona sua, quæ habet in Villa, aut in Castro, quod vigore illius non transfertur in emptorem Juspatronatus procedit si inter illa bona, quæ Patronatus habet in tali Villa, aut in tali Castro non adfit aliqua Universitas, cui adhæreat Juspatronatus, ea ratione, quia Juspatronatus ad hoc ut transeat in emptorem titulo venditionis, requiritur, quod Universitas vendita sit realis, & non verbalis. Si autem inter illa bona non adfit ulla Universitas, cui adhæreat Juspatronatus, sub nomine venditionis omnium bonorum in tali loco venit Universitas verbalis, & non realis, quæ resolvitur in particularem, ac si diceretur, vendo tibi hoc, vel illud bonum, adeoque si inter illa bona non adfit huiusmodi universitas, titulo eorum venditionis non transfertur in emptorem Juspatronatus. Non verò procedit casu quo inter illa bona adfit Universitas, cui accessoriè adhæreat Juspatronatus, quia tunc titulo venditionis omnium bonorum, quæ Patronatus habet in tali Villa, aut Castro, transfertur in emptorem Juspatronatus, juxta *Abb. num. 12. Anan. num. 10. Innocent. Bero. num. 57. Fagnan. in hoc Can. XIV. n. 24. & seq. Rocch. de Curt. de jurepat. verb. is, vel ipse quæst. 23. nu. 4. versic. ex prædicta conclus. Lambertin. cod. tract. lib. 1. par. 2. quæst. 5. art. 13. Tusch. conclus. jur. 612. n. 19. & seq. lit. I.*

9 Quoad alium contractum, quo Patronus vendat simpliciter omnia bona, & jura sua, non est absolutè verum, quod illius vigore non transeat Juspatronatus in emptorem; quoniam aut in venditione omnium bonorum, jurium, & actionum verbis generalibus, & universalibus facta non adfit nisi Juspatronatus, vel non comprehendatur aliquid cui verè sit annexum Juspatronatus, ex. gr. Villa, Castrum &c. Et tunc verum est, quod si Patronus vendat omnia bona, aut jura titulo hujus venditionis non transferatur Juspatronatus in emptorem, juxta *Innocent. Butr. Anan. Abb. in hoc Can. XIV. Bald. conf. 335. num. 4. lib. 1. Lambertin. de jurepatr. lib. 1. par. 2. quæst. 5. art. 14. Rot. decis. 70, num. 1. & 14. par. 12. rec.* Aut in dicta venditione verbis generalibus concepta adest aliquid, cui adhæreat Juspatronatus, & tunc falsum est, quod titulo hujus

venditionis non transferatur Juspatronatus. *Dec. conf. 127. Fagnan. ubi supra n. 47. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 9. num. 12. Vivian. de jurepatr. lib. 4. cap. 1. num. 4. & seqq.*

10 Denique quoad paritatem desumptam ex venditione Palatii, in quo adfit Cappella Jurispatronatus, respondeo titulo hujusmodi venditionis non transire Juspatronatus, si Cappella, seu Ecclesia sit publica, & habeat aditum publicum pro omnibus, ubi publicè celebrentur functiones Ecclesiasticæ, & nulli impeditur ingressus, quia in hoc casu Cappella, seu Ecclesia, & Juspatronatus non essent annexa Palatio; secus si Cappella non sit publica, sed solum sit constructa pro servitio habitantium in Palatio, tunc enim etiam cum venditione Palatii transit Juspatronatus, quia Cappella, & Juspatronatus dicuntur annexa Palatio, ut benè distinguit *Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. quæst. 5. art. 18. n. 3. Covarr. var. resol. lib. 1. c. 13. num. 3.*

Patet igitur ex his omnibus, quod ad hoc, ut Juspatronatus transeat in emptorem titulo venditionis Universitatis, requiritur, quod sit annexum Universitati venditæ, quæ annexio probari debet concludenter ab eam allegante, etiam si Beneficium situm sit intrà Universitatem, seu Castrum, aliàs non daretur huiusmodi transitus, juxta *Lotter. de re benefic. lib. 2. qu. 9. num. 54. Card. de Luc. de jurepatron. disc. 5. num. 12. Vivian. eodem tract. lib. 4. cap. 1. num. 11. Barbof. de offic. & potest. Episc. par. 3. alleg. 71. num. 33. & seqq., & de jur. Eccles. univers. par. 2. lib. 3. cap. 12. num. 240. Rot. decis. 70. num. 9. par. 12. recent. & decis. 885. num. 11. coram Emerix jun. & decis. 621. num. 3. coram Duno. & decis. 493. num. 9. coram Cerr., & in Quessen. jurispatronatus apud Mans. post consult. 317. §. Non obstat, & in Compostellana Parochialis de Pardenon 2. Julii 1710. §. Primogeniali coram R.P.D. Falconerio, & in Viterbien. Cappellania 15. Martii 1717. §. Prout etiam coram R.P.D. Lancetta.*

12 Ex quibus autem probetur huiusmodi annexio, respondeo probari ex situatione Ecclesiæ intrà Universitatem, ex. gr. intrà mœnia Castri, sed ex hac situatione non probatur concludenter dicta annexio, quia sola situatio Ecclesiæ, aut Beneficii

in

in aliquo Castro non facit ejus Dominum Ecclesiæ Patronum, juxta *Rot. decis. 885. num. 10. coram Emerix jun.*, sed solum probatur præsumptivè, quia ex dicta situatione Ecclesiæ præsumitur Juspatronatus annexum ipsi Castro, *Lotter. de re benef. lib. 2. dicta quæst. 9. num. 58. Rot. decis. 697. num. 3. par. 1. rec.* Sicuti non probatur concludenter, quòd Juspatronatus sit annexum, ex eo, quia ipsum, sive Ecclesia, aut Beneficium Patronale existat extra Castrum, quia Juspatronatus etiam si existat extra Castrum potest spectare ad Dominum Castri, & esse illi annexum, *Rot. in Hypporegien. jurispatronat. 16. Junii 1714. §. Nec quicquam coram Caffarello.*

13 Ex dotatione Beneficii de bonis Castri, *Rot. decis. 46. par. 9. Mantiff. ad Card. de Luc. super mater. de jurepat. decis. 1. ex num. 11., & seqq.*, & ex præsentationibus factis ab eo tantum, qui fuit pro tempore Dominus Castri, *Rot. in Mediolanen. Præpositura 3. Martii 1704. coram R. P. D. Ansaldo, in Hypporegien. jurispatronatus 16. Junii 1704. §. Quicquam coram Caffarello*: Ex divisione exercitii Jurispatronatus facta consecutivè ad divisionem Castri inter plures Condominos, *Lotter. de re benef. dicta quæst. 9. num. 58. Rota decis. 698. num. 4., & 5. coram Emerix Jun. in Mediolanen. Præpositura 3. Martii 1704. coram R. P. D. Ansaldo superius impress. Part. I. Can. V. Caf. III. num. 34. 35., & 38.* Ex publica voce, & fama, quòd Juspatronatus semper uti de pertinentiis Castri habitum, & tentum fuit, *Rot. dec. 314. num. 3. par. 4. tom. 1. recent. ex observantia Rota decis. 493. num. 17. coram Cerro, & decis. 19. num. 7. par. 18., & decis. 662. num. 18. par. 19. tom. 2. recent.* Ex Instrumento foundationis, cujus verba sunt unicè attendenda juxta *Lotter. de re Benef. dicto lib. 2. quæst. 9. num. 56., & seqq. Pacion. de locat., & conduct. cap. 11. num. 48.* Ex reservatione Jurispatronatus facta in venditione Castri, nimirum, quòd Castrum fuerit venditum sub ea conditione, quòd non transferatur Juspatronatus in emptorem; ex sententiis Ordinariorum, & ex aliis, quæ legi possunt in Reatina Jurispatronatus hic immediatè impressa.

14 E contra ex quibus excludatur, aut non probetur eadem annexio Jurispatronatus

Pars II.

Castro, censeo illam saltè præsumptivè excludi, si dotatio Beneficii non fuerit facta de bonis Castri, sed de aliis bonis *Anton. de Marin. resol. jur. lib. 1. cap. 221. num. 8., & seqq. Genuens. in practicab. Eccles. quæst. 350. per totam Rot. decis. 299. num. 10. par. 16., & decis. 662. num. 19. par. 19. tom. 2. recent., & in Compostellana Parochialis de Pandenoa 2. Julii 1710. §. Quæ sanè coram R. P. D. Falconerio*. Si reservatio Jurispatronatus fuerit facta à Fundatore favore suorum hæredum, & successorum, nulla facta mentione Castri *Abb. conf. 93. num. 1. in fine, Lotter. de re benef. lib. 2. quæst. 9. num. 57., Pacion. de locat., & conduct. cap. 11. num. 48. Rot. decis. 885. coram Emerix Jun.* Aut facta mentione Castri, sed solum demonstrativè, & non taxativè, nimirum si reservatio fuisset facta à Fundatore favore suorum successorum hæreditantium Castrum. *Rot. decis. 150. sub n. 5., & seq. coram Mantico, & decis. 218. num. 3., & 16. post Torr. de pact. futur. success., & decis. 301. n. 22. & seqq. par. 10. recent.* Aut gratia majoris honorificentia, *Card. de Luc. disc. 2. num. 4., & seq. de jurepat. Rot. decis. 53. num. 4. par. 1. rec.* Non probari verò eandem annexionem ex eo, quòd Fundator in Instrumento foundationis Beneficii enunciaverit se esse Dominum Castri, nisi exprimat se dotare, aut fundare tamquam Dominum Castri, quia hujusmodi enunciativa dicitur stare demonstrativè ad designandam prærogativam ejusdem Fundatoris, non verò taxativè, nec probari ex aliis conjecturis, de quibus *Rota in Viterbien. Cappellania 15. Martii 1717. §. Et sanè cum seqq. coram R. P. D. Lancetta.*

R. P. D. K A V N I T Z .

Reatina Jurispatronatus .

Luna 12. Maji 1710.

JUSPATRONATUS simplicis Beneficii fundati in Ecclesia Sancti Petri existentis intrà fines Castri diruti Bulgarettae contententes ad se spectare Petrus, Joannes Baptista, aliique de Gambaris Lancellottis uti possessores, ac Domini prædicti Castri, citatis prius Adriano, & Hippolyto de Gentilibus, sicut etiam Hieronymo Marerio præsentis interessatis, obtinuerunt

G g coram

coram me disputati -- *An juspatronatus sit annexum Castro Bulgaretto, itaut spectet ad Castri Possessores, vel potius sit hereditarium, vel familiare?* Et nemine ex Reis conventibus comparante, pro Informantibus responsum fuit.

- 15 Ultra namque Juris præsumptionem, quod prædicta Ecclesia uti fundata intrâ fines Castri reputandum sit Juspatronatus eidem Castro annexum, *cap. ex literis de jurepatron. Lotter. de re Benef. lib. 1. qu. 9. n. 58. Rot. dec. 697. num. 3. par. 1. rec., & dec. 698. nu. 2. coram Emerix, & dec. 662. nu. 19. par. 19. recen., & in Augustana jurispatronatus super negotio principali 17. Februarii 1698. §. Atque ex his coram R.P.D. dell'Olmo; Præcipue quando non reperitur Instrumentum foundationis, & agitur de Jurepatronatus antiquo, in cujus quasi possessione fuerunt semper Domini Castri, Lotter. de re benef. lib. 2. q. 9. n. 58. Pacion. de locat. cap. 11. nu. 49. Rota dec. 697. n. 3. par. 1. rec., & in Aurien. jurispatronatus 12. Februarii 1666. §. Quoniam cor. Eminentissimo D. Card. Carpineo.*
- 16 Concurrat longa possessio, ac præsentationes factæ per Dominos Castri, tunc enim etiam absque alio adminiculo censetur probata annexio Juspatronatus. *Spad. conf. 28. nu. 23. tom. 2. Rot. dec. 314. num. 3. par. 4. rec. tom. 1.; & in Mediolanen. Præpositura 5. Martii 1704. §. Siquidem coram R.P.D. meo Ansaldo.*
- 17 Etenim cum Castrum in sui primordio spectaret ad Blanchinam de Brancaloniibus, hæc illud vendidit cum suis juribus, & pertinentiis Francisco Ursino Abbati Farsensi: In hac autem venditione apparet fuisse etiam comprehensum dictum Juspatronatus, dum idem Abbas de anno 1546. prædictum Castrum vendidit Universitati Castri veteris, sub eadem tamen conditione, ut in illam non censeretur transfusum juspatronatus Ecclesiæ S. Petri, ex qua reservatione bene arguitur Juspatronatus fuisse annexum Castro, *cap. ex literis, & cap. cum seculum de jurepatr. Abb. in d. cap. ex literis num. 1., & ibidem Innocen. num. 2. vers. sed quando Lambertin. de jurepat. secund. par. lib. 1. quæst. 5. art. 11.* Id magis patefacit factum subsequutum: Nam cum plenaria venditio Castri ad favorem prædictæ Universitatis non habuerit effectum, sive ex non

solutione pretii, aut ex alio titulo idem Abbas Ursinus Castrum donavit illis de Mareriis absque ulla tamen reservatione juspatronatus, & inter Universitatem Castri veteris, & eisdem de Mareriis deventum fuit ad divisionem Territorii, in qua cum aliqua illius pars obtigisset Communitati, & Castrum dirutum cum Ecclesia unâ cum majori parte Territorii ad Marerios statim sequuta vacatione Ecclesiæ de anno 1587. illi præsentarunt uti Domini Castri cum subsecuta institutione, quod etiam peregerunt in altera vacatione anni 1595. sub eadem expressione Ordinarii in institutione ad Casarem, & Martium de Mareriis Dominos Castri Bulgaretæ spectasse dictum juspatronatus, cum neminem lateat, quam probent prædictæ Ordinariorum sententiæ super qualitate Patronatus, pro cujus exclusione in favorem Laicorum ratione eorum præjudicii solent plurimum esse propensi: *Noguerol. alleg. 28. num. 9. Rot. decis. 298. num. 2. coram Emerix Jun., & decis. 472. num. 10. par. 19. rec.*

- 18 Magis verò assumptum comprobarunt binæ aliæ Ordinariorum sententiæ, una videlicet emanata de anno 1606., & altera de anno 1646., & prima quidem, dum admisit præsentationem Francisci de Mareriis, & clarius altera anni 1646., in qua licet adfuissent plures alii de familia Mareria, fuit declaratum prædictum Juspatronatus spectasse ad Hieronymum modernum, & unicum Patronum Castri diruti Bulgaretæ, in cujus sequelam sequuta alia vacatione anni 1649. præsentavit solus Thomas filius Hieronymi, qui antecederet fuerat declaratus unicus Dominus, & Possessor Castri diruti Bulgaretæ, absque eo quod ullus alius de linea Mareria, qui alioquin aderant etiam de eodem stipite, ut patet ex *decis. 117. 197. 148. & 425. par. 12. recen. præsentasset, cum ex præsentationibus factis ab eo tantum, qui pro tempore fuit Dominus Castri, bene arguatur Juspatronatus fuisse annexum Castro, Lotter. de re benef. lib. 2. q. 9. num. 58. Pacion. de locat. cap. 11. n. 49. Rot. in decis. Mediolanen. Præpositura 3. Martii 1704. §. Et sanè coram R.P.D. meo Ansaldo; Præsertim cum iidem de Mareriis usi fuerint prædicta sententia, eam producendo coram Alberгато in dicta*
- Rea-

Reatina Castrorum ad effectum evitandi executionem sententiae A.C. obtinendo etiam resolvi non fuisse locum Ægidiana, ex quo agebatur de Castris habentibus annexum Juspatronatus, ut ex d. decis. 117. num. 6. & seqq. par. 12. rec. Ideoque non videtur amplius impugnabilis prædicta connexio, Rot. decis. 697. num. 4. par. 1., & decis. 314. num. 4. par. 4. rec., & coram Emerix decis. 698. num. 4. & 5.

Qua posita annexione perneceffe descendit idem Juspatronatus spectare ad Gambaros Lancellottos Castri Bulgaretæ possessores, juxta clarum Text. in cap. ex literis, ibique Innocent. sub num. 2. de jurepatronat. Nogerol. allegat. 36. nu. 26. Lambertin. de jurepatronat. in secunda par. lib. I. quaest. 5. art. 11. num. 2. Prob. ad Monach. in cap. ad præsentationem num. 1. de jurepatronat. in 6. Menoch. cons. 401. n. 123. Præcipue quando venditio facta fuit etiam præ iō chirographo fa. me. Innocentii XII. cum omnibus suis juribus, pertinentiis &c. tunc enim citra ullam dubitationem Juspatronatus cum universitate bonorum transit ad emptores. Facchin. controv. 24. sub lit. A. lib. 8. Rot. in Augustana juspatronatus super negotio principali 17. Februarii 1698. S. Potissimum coram R. P. D. del'Olmo.

Et ita per contradictas &c.

ARGUMENTUM.

Juspatronatus cum universitate bonorum renunciata à Religioso occasione ingressus in Religionem transit ad Renunciatarium, & ad alios in renunciatione contemplatos. His autem defunctis, an cesset effectus renunciationis, adeout Juspatronatus redeat ad Renunciantem, seu ad Monasterium ex Persona Religiosi renunciantis?

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus transit ad Renunciatarium, dummodo sit hereditarium, secus si sit gentilium.
- 2 Juspatronatus hereditarium transit ad Curatorem hereditatis jacentis.
- 3 Legato feudo, censetur etiam legatum juspatronatus ei annexum.
- 4 Juspatronatus spectat ad Monasterium, si Pars II.

Patronus professus, qui illud renunciavit, fuerit reintegratus à Renunciatario defuncto in testamento.

- 5 Renunciatio juspatronatus unà cum universitate bonorum emissa à Patrono occasione ingressus in Religionem, an præsumatur abdicativa, & realis? Et n. 15.
- 6 Renunciatio quæstuplex sit? Et num. 7.
- 8 Renunciatio juspatronatus unà cum universitate bonorum, concepta à Patrono occasione ingressus in Religionem ex affectu erga eos de sanguine est personalis, & his omnibus defunctis, cessat renunciatio, & juspatronatus redit ad Monasterium, ex persona Patroni professi renunciantis, non verò transit ad hæredes extraneos, & num. 9. Amplia ut num. 16.
- 10 Renunciatio cum sit odiosa est strictè intelligenda.
- 11 Renunciatio juspatronatus unà cum universitate bonorum emissa à Patrono professo non comprehendit juspatronatus futurum ex causa nova de futuro, nimirum relictum ab extraneo post renunciationem, & quare? Vide num. 12. & 14. Amplia ut num. 13.

CASUS III.

Titius, instante Divino Spiritu, qui ubi vult spirat, statuit in corde suo Monasterium A. capax possidendi bona in communi ingredi, ibique profiteri, & Cruci Christi adherere, & ut verè dicere posset cum D. Petro: *Ecce nos reliquimus omnia, & sequuti sumus te*, Matth. 19. intrà duos menses ante professionem cum licentia Episcopi per publicum Instrumentum, motus ex amore quo prosequeretur proprium fratrem, renunciavit ipsi, ejusque filiis, & hæredibus feudum, cui erat annexum Juspatronatus Beneficii A., & omnia alia quæcumque bona etiam extranea quomodolibet, quomodocumque, & qualitercumque spectantia, & pertinentia. Hoc interim quidam extraneus ad faciendam rem gratam familiæ Titii, reliquit eidem familiæ in ultimo quo decessit elogio totam propriam hereditatem, cui erat annexum Juspatronatus Beneficii B. Viam verò universæ carnis ingressu fratre Titii, absque filiis, & solum Titio professo in dicto Monasterio A. de ejus familia superstite, hoc prætereundum cœpit ex persona ejusdem Titii

G g 2 pro-